

**ΤΑΞΗ:**

**Β' ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ**

**ΜΑΘΗΜΑ:**

**ΑΡΧΑΙΑ / ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ**

**Ημερομηνία: Κυριακή 26 Απριλίου 2015**

**Διάρκεια Εξέτασης: 3 ώρες**

### **ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ**

#### **A. ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ**

Λνσίου Υπέρ Μαντιθέου § 15-17

15 Μετὰ ταῦτα τοίνυν, ὡριβουλή, εἰς κόρεινθον ἐξόδου γενομένης καὶ πάντων προειδότων ὅτι δεήσει κινδυνεύειν, ἐτέρων ἀναδυομένων ἐγώ διεπραξάμην ὥστε τῆς πρωτης τεταγμένος μάχεσθαι τοῖς πολεμίοις· καὶ μάλιστα τῆς ἡμετέρας φυλῆς δυστυχησάσης, καὶ πλείστων ἐναποθανόντων, ὕστερος ἀνεχώρησα τοῦ σεμνοῦ Στειριῶς τοῦ πᾶσιν ἀνθρώποις δειλίαν ὀνειδικότος.

16 καὶ οὐ πολλαῖς ἡμέραις ὕστερον μετὰ ταῦτα ἐν Κορίνθῳ χωρίων ἴσχυρῶν κατειλημμένων, ὥστε τοὺς πολεμίους μὴ δύνασθαι παριέναι, Ἀγησιλάου δὲ εἰς τὴν Βοιωτίαν ἐμβαλόντος ψηφισαμένων τῶν ἀρχόντων ἀποχωρίσαι τάξεις αἵτινες βοηθήσουσι, φοβουμένων ἀπάντων (εἰκότως, ὡριβουλή· δεινὸν γὰρ ἦν ἀγαπητῶς ὄλιγω πρότερον σεσωσμένους ἐφ' ἔτερον κίνδυνον ἱέναι) προσελθὼν ἐγὼ τὸν ταξίαρχον ἐκέλευνον ἀκληρωτὶ τὴν ἡμετέραν τάξιν πέμπειν.

17 ὥστ' εἴ τινες ύμῶν ὀργίζονται τοῖς τὰ μὲν τῆς πόλεως ἀξιοῦσι πράττειν, ἐκ δὲ τῶν κινδύνων ἀποδιδράσκουσιν, οὐκ ἀν δικαίως περὶ ἔμοῦ τὴν γνώμην ταύτην ἔχοιεν· οὐ γὰρ μόνον τὰ προσταττόμενα ἐποίουν προθύμως, ἀλλὰ καὶ κινδυνεύειν ἐτόλμων. καὶ ταῦτ' ἐποίουν οὐχ ὡς οὐ δεινὸν ἥχονμενος εἶναι Λακεδαιμονίοις μάχεσθαι, ἀλλ' ἵνα, εἴ ποτε ἀδίκως εἰς κίνδυνον καθισταίμην, διὰ ταῦτα βελτίων ὑφ' ύμῶν ~~υομιζόμενος~~ ἀπάντων τῶν δικαίων τυγχάνοιμι. Καί μοι ἀναβῆτε τούτων μάρτυρες.

Το κείμενο αντλήθηκε από το TLG

## B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΔΙΔΑΓΜΕΝΟΥ

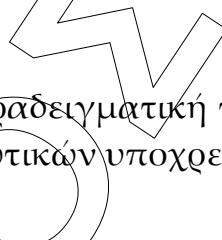
**B1.** Από το κείμενο που σας δίνεται να γράψετε στο τετράδιό σας τη μετάφραση του αποσπάσματος: «καὶ μάλιστα ... ήμετέραν τάξιν πέμπειν».

Μονάδες 10

**B2.** «Μετὰ ταῦτα τοίνυν ... πέμπειν»: Να σκιαγραφήσετε το στρατιωτικό ήθος του Μαντιθέου σε σχέση με τους υπόλοιπους συστρατιώτες του ἀλλὰ και σε σχέση με τον Θρασύβουλο απέναντι στον στρατό των Λακεδαιμονίων, λαμβάνοντας υπόψη το απόσπασμα του πρωτότυπου κείμενου και το μεταφρασμένο κείμενο που ακολουθεί:

“Οι Λακεδαιμόνιοι, πιστεύω, μοιάζονται με τους ποταμούς· γιατί οι ποταμοί στις πηγές τους είναι μικροί και προσπελάσιμοι αλλά, όσο ρέονται, μεγαλώνουν και γίνονται ισχυροί, καθώς προστίθενται σε αυτούς ἀλλοι ποταμοί και χείμαρροι· το ίδιο συμβαίνει με τους Λακεδαιμόνιους· βγαίνοντας από την πόλη τους είναι μόνοι και όχι τόσο επικίνδυνοι, όσο όμως προελαύνουν, προστίθενται σε αυτούς στρατιώτες απ' τις

συμμαχικές πόλεις, ώστε να γίνονται πολυάριθμοι και ανίκητοι.”  
(Ξενοφῶντος Ἑλληνικά IV,2,11-12)



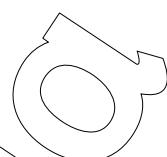
Μονάδες 10

- B3.** α. Γιατί ο Μαντίθεος παρουσιάζει παραδειγματική τη συμπεριφορά του κατά την εκτέλεση των στρατιωτικών υποχρεώσεών του στην §17;



Μονάδες 5

- β. «ταξίαρχον»: Τι γνωρίζετε για το αξίωμα αυτό στην αρχαία Αθήνα;



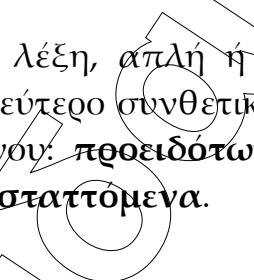
Μονάδες 5

- B4.** Τι γνωρίζετε για τους επιδεικτικούς λόγους;



Μονάδες 10

- B5.** α. Να γράψετε μία παράγωγη λέξη, απλή ή συνθετη, της νέας ελληνικής γλωσσας από το δεύτερο συνθετικό καθεμιάς από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: προειδότων, κατειλημμένων, έμβαλόντος, ταξίαρχον, προσταττομένα.



Μονάδες 5

- β. Να αντιστοιχίσετε τις λέξεις που ακολουθούν με λέξεις του κειμένου λαμβάνοντας υπόψη την ετυμολογική τους συγγένεια: δεοντολογία, σχεδόν, αναβάθμιση, δραπέτης, εύθυμος.



Μονάδες 5

#### Γ. ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Λυσίου Κατά Φίλωνος δοκιμασίας, § 5-7

Ἐνώ γὰρ οὐκ ἄλλους τινάς φημί δίκαιον εἶναι βουλεύειν περὶ ήμῶν,

ἢ τοὺς πρὸς τῷ εἶναι πολίτας καὶ ἐπιθυμοῦντας τούτου. τούτοις μὲν γὰρ μεγάλα τὰ διαφέροντά ἔστιν εὖ τε πράττειν τὴν πόλιν τήνδε καὶ ἀνεπιτηδείως διὰ τὸ ἀναγκαῖον σφίσιν αὐτοῖς ἡγεῖσθαι εἶναι μετέχειν τὸ μέρος τῶν δεινῶν, ὥσπερ καὶ τῶν ἀγαθῶν μετέχουσι· οἵ δὲ φύσει μὲν

πολῖταί είσι, γνώμη δὲ χρῶνται ως πᾶσα γῆ πατρὶ<sup>αύτοῖς</sup> ἐστιν ἐν ἣ ἀν τὰ ἐπιτήδεια ἔχωσιν, οὗτοι δῆλοι εἰσιν ὅτι ὁρίων<sup>άν παρέντες</sup> τὸ τῆς πόλεως κοινὸν ἀγαθὸν ἐπὶ τὸ ἑαυτῶν ἴδιον κέοδος<sup>ἐλθοւεν διὰ τὸ μὴ</sup> τὴν πόλιν ἀλλὰ τὴν οὐσίαν πατρίδα ἑαυτοῖς<sup>ἡγεῖσθαι.</sup> ἐγὼ τοίνυν ἀποφανῶ Φίλωνα τουτονὶ περὶ πλείονος ποιησάμενον τὴν<sup>ἰδίαν</sup> ἀσφάλειαν ἢ τὸν κοινὸν τῆς πόλεως κίνδυνον, καὶ<sup>ἡγησάμενον</sup> κρείττον εἶναι αὐτὸν ἀκινδύνως τὸν βίον διάγειν ἢ τὴν πόλιν σώζειν ὄμοιώς<sup>τοῖς</sup> ἄλλοις πολίταις κινδυνεύοντα.

To κείμενο αντλήθηκε από το TLG

Λεξιλόγιο

τὰ διαφέροντα = (εδώ) το ενδιαφέρον  
ἀνεπιτηδείως (πράττειν) < ἀνεπιτηδείως πράττω = δυστυχώ ≠ εὖ  
πράττω = ευτυχώ  
παρέντες < παρίημι = παραμελώ, αδιαφορώ

περὶ πλείονος ποιοῦμαί τι = προτιμώ, θέτω σε ανώτερη μοίρα

#### Δ. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΑΔΙΔΑΚΤΟΥ

- Δ1. Να μεταφράσετε το παραπάνω κείμενο.

Μονάδες 30

- Δ2. α. Να γράψετε στο τετράδιό σας τον τύπο που ζητείται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

**πολίτας:** την κλητική πτώση του ενικού αριθμού

<p>ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΦΡΟΝΤΙΣΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ (Ο.Ε.Φ.Ε.) – ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ</p>	<p><b>ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2015</b></p> <p><b>Β' ΦΑΣΗ</b></p>	<b>E_3.ΒΑΡΛΑ(ε)</b>
---	--	---------------------

**τούτου:** τη γενική πτώση του πληθυντικού αριθμού στο θηλυκό γένος

**μεγάλα:** την αιτιατική πτώση του πληθυντικού αριθμού στο συγκριτικό βαθμό του θηλυκού γένους

**πατρίς:** τη δοτική πτώση του πληθυντικού αριθμού

**παρέντες:** τη δοτική πτώση του πληθυντικού αριθμού στο ουδέτερο γένος

Μονάδες 5

**β. ἐστίν:** το γ' ενικό πρόσωπο της οριστικής του μέλλοντα.

**μετέχουσι:** το β' ενικό πρόσωπο της προστακτικής του αορίστου β' στην ίδια φωνή.

**χρῶνται:** το γ' ενικό πρόσωπο της οριστικής του παρατατικού.

**ἔλθοιεν:** το απαρέμφατο του μέλλοντα.

**διάγειν:** το γ' πληθυντικό πρόσωπο της υπότακτικής του αορίστου β' στην ίδια φωνή.

Μονάδες 5

**Δ3. α.** Να αναγνωρίσετε συντακτικά τους παρακάτω όρους (προσοχή στους όρους που προσδιορίζουν ή στους όρους από τους οποίους εξαρτώνται) :

**βουλεύειν, πολίτας, τῶν ἀγαθῶν, διά τό μή ἡγεῖσθαι, ήγησάμενον**

Μονάδες 5

**β.** Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως προς το είδος, την εισαγωγή και τη συντακτική τους θέση:

1. 'ώσπερ καί τῶν ἀγαθῶν μετέχουσι'
2. 'ὅτι όφδιας ἀν παρέντες ... ἔαυτοῖς ἡγεῖσθαι'

Μονάδες 5